

جلسه دفاع از رساله

عوامل و آثار

سرمایه اجتماعی مجازی ایرانیان

Iranian's Cyber Social Capital;

Background Factors and Outcomes

استاد راهنما: آقای دکتر هزارجریبی

استاد مشاور اول: آقای دکتر ساعی

استاد مشاور دوم: آقای دکتر ذکایی

استاد داور داخلی: آقای دکتر شهابی

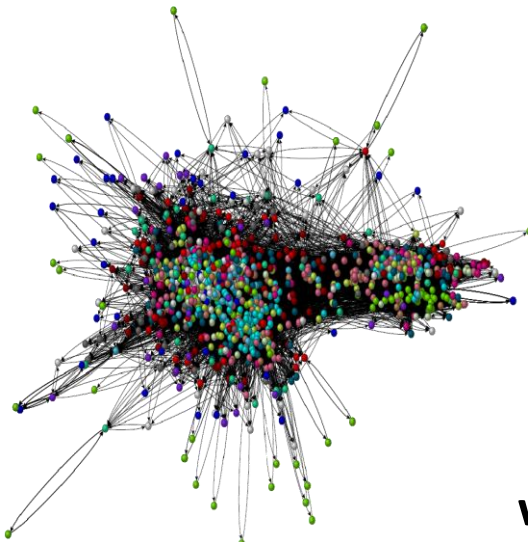
استاد داور خارجی: آقای دکتر منتظر قائم

نماینده تحصیلات تکمیلی: آقای دکتر مشفق

دانشجو: علی اکبر اکبری تبار

رشته‌ی رفاه اجتماعی؛ دانشگاه علامه

طباطبایی

«مهمترین چیز درباره یک فناوری نوپدید
چگونگی کارکرد آن نیست، بلکه چگونگی
استفاده مردم از آن و تغییراتی است که در
زندگی بشر ایجاد می کند»

تکنولوژی = یک ابزار مانند دیگر ابزارها

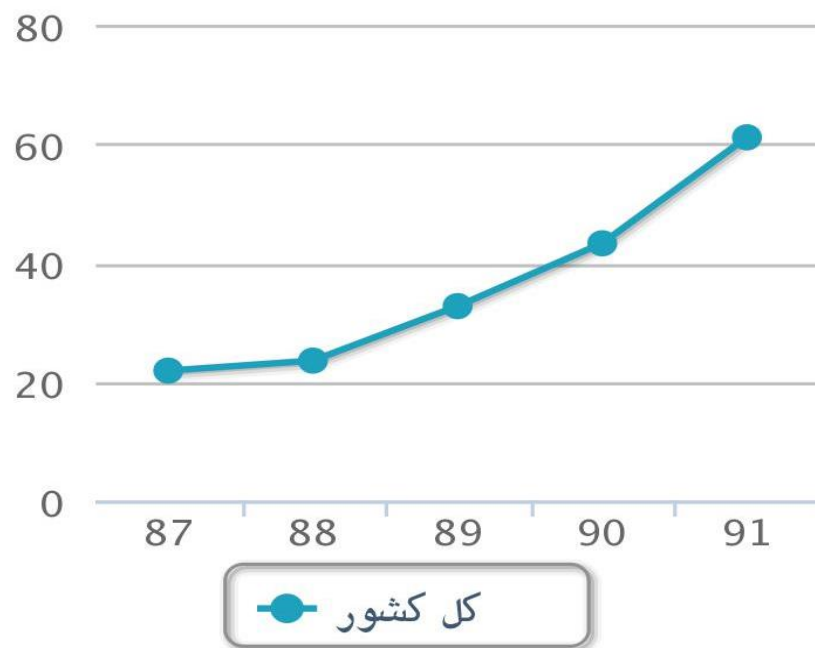
نحوه استفاده مردم به تکنولوژی معنا می بخشد

مقدمه

Internet Growth and Population Statistics:

YEAR	Users	Population	% Pop.	Usage Source
2000	250,000	69,442,905	3.8 %	ITU
2002	5,500,000	69,442,905	7.5 %	ITU
2005	7,500,000	69,442,905	10.8 %	ITU
2008	23,000,000	65,875,223	34.9 %	ITU
2009	32,200,000	66,429,284	48.5 %	IWS
2010	33,200,000	76,923,300	43.2 %	IWS
2012	42,000,000	78,868,711	53.3 %	IWS

تغییرات ضریب نفوذ اینترنت در ایران

مقدمه

- همه ما به حکم انسان بودنمان و همچنین مواجهه با مشکلات و مسائل مختلف، ممکن است تجربه مراجعه به دوستان و آشنایان برای درخواست کمک را داشته باشیم. برحسب موجود بودن حمایت نهادی و سازمانی، ممکن است به جای مراجعه به دوستان، ترجیح دهیم فرآیندهای رسمی و اداری دریافت کمک سازمانی را طی کنیم. به عنوان مثالی آشنا، در هنگام نیاز مالی می‌توانیم از خانواده، دوستان و آشنایان طلب کمک داشته و یا شرایط و مدارک لازم برای دریافت وام و کمک مالی از بانک‌ها و یا سازمان‌های مختلف را بررسی کنیم.

سرمایه اجتماعی چیست؟

- تعریف انتخاب شده در این رساله:
- سرمایه‌گذاری در روابط اجتماعی با [امید به] بازگشت‌های مورد انتظار
- “Investment in social relations with expected returns”
(Lin, 1999, 2001a, 2001b, 2008, Van Der Gag, 2005)
- بنابراین می‌توان گفت، افراد به ساخت، ارتقاء، حفظ، و بهبود روابط خود با هدف دستیابی به بازگشت‌های مورد انتظار می‌پردازند و معنای سرمایه‌گذاری در اینجا صرف وقت و انرژی در جهت ماندگارسازی روابط است.

شرح چگونگی رسیدن به مسئله

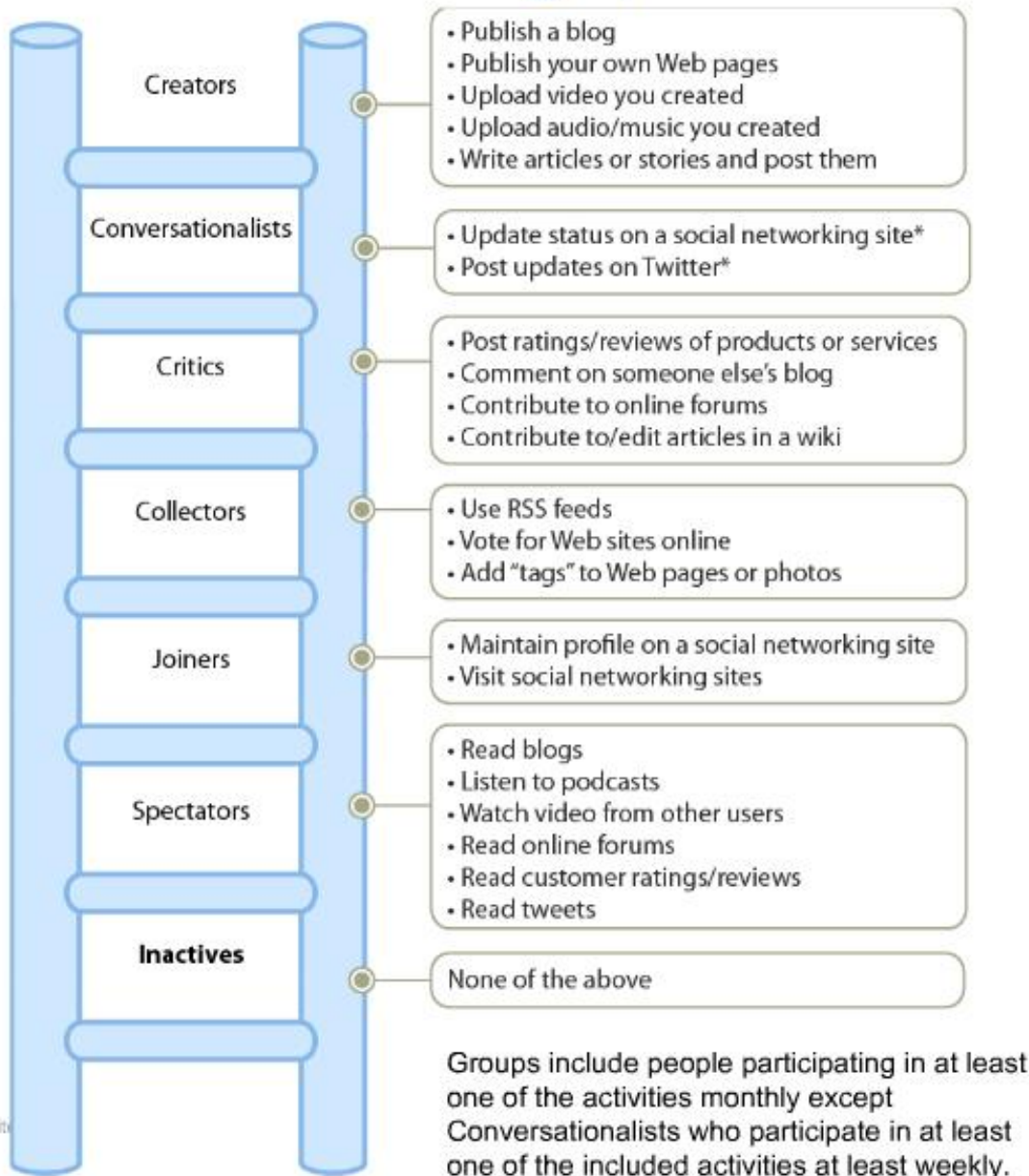
- تجربه انجام پایان نامه کارشناسی ارشد با آقایان دکتر ساعی و خدایی در زمینه شبکه های اجتماعی مجازی (اولین کاربرد در ایران از رویکرد نظری و روش «**تحلیل شبکه اجتماعی**» برای مطالعه روی دو شبکه ی اجتماعی مجازی **ایرانی**)
- تجربه فعالیت ۷ ساله (۱۳۸۹-۱۳۹۶) در زمینه ی مطالعه ی علمی شبکه های اجتماعی واقعی و مجازی و کاربرد روش تحلیل شبکه اجتماعی و انتشار محتوا و دریافت بازخورد در وبسایت تحلیل شبکه اجتماعی **www.onlineSNA.com** به همراه فعالیت مستمر در فضای مجازی و کسب شناخت نسب به جهان زیست کاربران و نتیزن ها
- برگزاری ۱۰ دوره کارگاه آموزش عملی چگونگی انجام تحلیل شبکه اجتماعی (به صورت شخصی و با همکاری موسسات و نهادهای مختلف نظیر ایران داک و دانشگاه مازندران و...)
- ادامه ی بررسی و مطالعه ی مسئله ی تحقیق پایان نامه ی ارشد در زمینه ی سرمایه ی اجتماعی در بستر شبکه های اجتماعی مجازی در قالب رساله دکتری
- فعالیت تخصصی شغلی و حرفه ای در زمینه ی تحلیل شبکه های درون سازمانی، علم محور و...

پیشینه تجرّبی

تقسیم‌بندی مطالعات مرور شده

- موضوع سرمایه اجتماعی؛ اینترنت و سرمایه اجتماعی (افزایش، کاهش)
- موضوع شبکه‌های اجتماعی واقعی و مجازی
- رویکرد نظری شبکه‌ی اجتماعی
- روش گردآوری و داوری داده‌ی تحلیل شبکه اجتماعی

The Social Technographics Ladder

نردبان فناوری‌های اجتماعی

- همه افراد در رسانه‌های اجتماعی به یک اندازه فعالیت و مشارکت ندارند
- بر اساس سناریوی رسانه‌های اجتماعی مختلف، مشارکت افراد در آنها متفاوت است

خلاصه‌ی نتایج از مرور تحقیقات گذشته

- کمبود ابزار سنجشی استاندارد شده، قابل اتکا، مبتنی بر نظریه در زمینه سرمایه اجتماعی احساس می‌شود
- به طور خلاصه، مشکل جمع‌آوری داده‌های قابل اتکا!

- there is a “lack of standardized, reliable, theory-driven measurement instruments” (Van Der Gag, 2005) for social capital

نوآوری‌های تحقیق حاضر

- بهره‌گیری از رویکرد نظری و روش گردآوری و داوری داده‌ی متفاوت با تحقیقات گذشته
- سرمایه اجتماعی در فضای مجازی و بر اساس منابع تعبیه شده در شبکه‌های اجتماعی مجازی مطالعه شده است
- سرمایه اجتماعی مجازی در مورد ایرانیان مورد سنجش قرار گرفته است
- تاثیرات و پیامدهای فعال‌شدگی این سرمایه اجتماعی مجازی در قالب سنجش بازگشت‌های مورد انتظار ابزاری و اظهاری مورد مطالعه قرار گرفته است
- از میان دو گزینه ابداع نظری و یا ابداع روش‌شناختی در قالب رساله، گزینه دوم انتخاب و تلاش گردید ابتدا مسئله‌ی جمع‌آوری داده‌های قابل اتکا برطرف گردد که زمینه‌ی ابداع نظری گسترده‌تر فراهم آید

چارچوب نظری

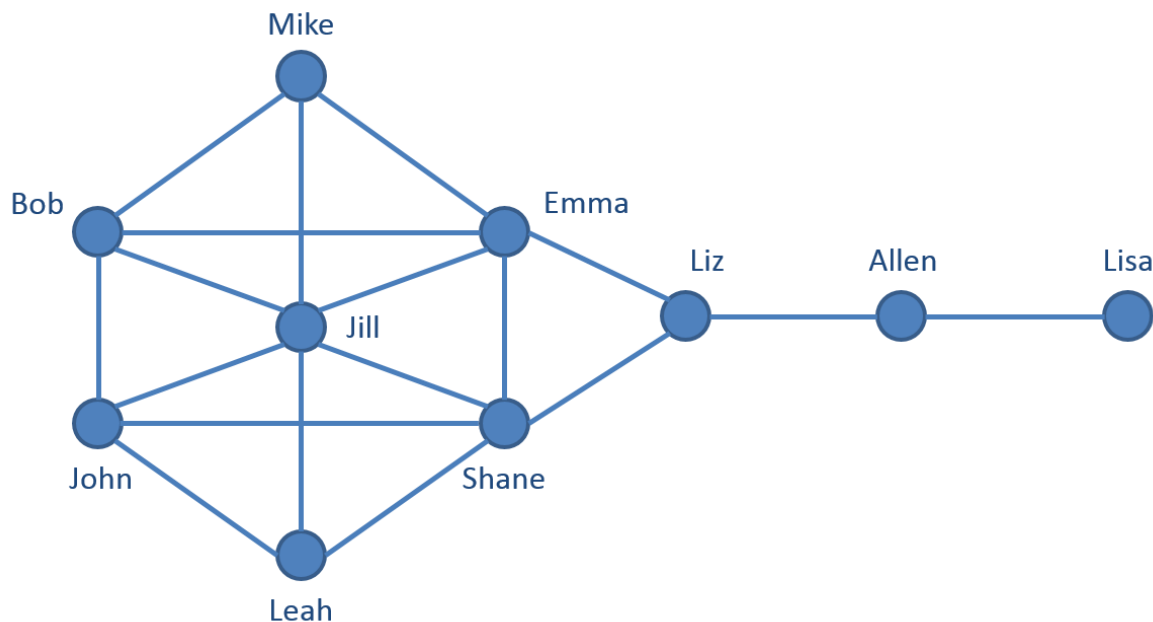
تحقیقات گذشته برای مطالعه سرمایه اجتماعی (واقعی و مجازی) بر چه متمرکز بوده‌اند؟

تاکید و توجه

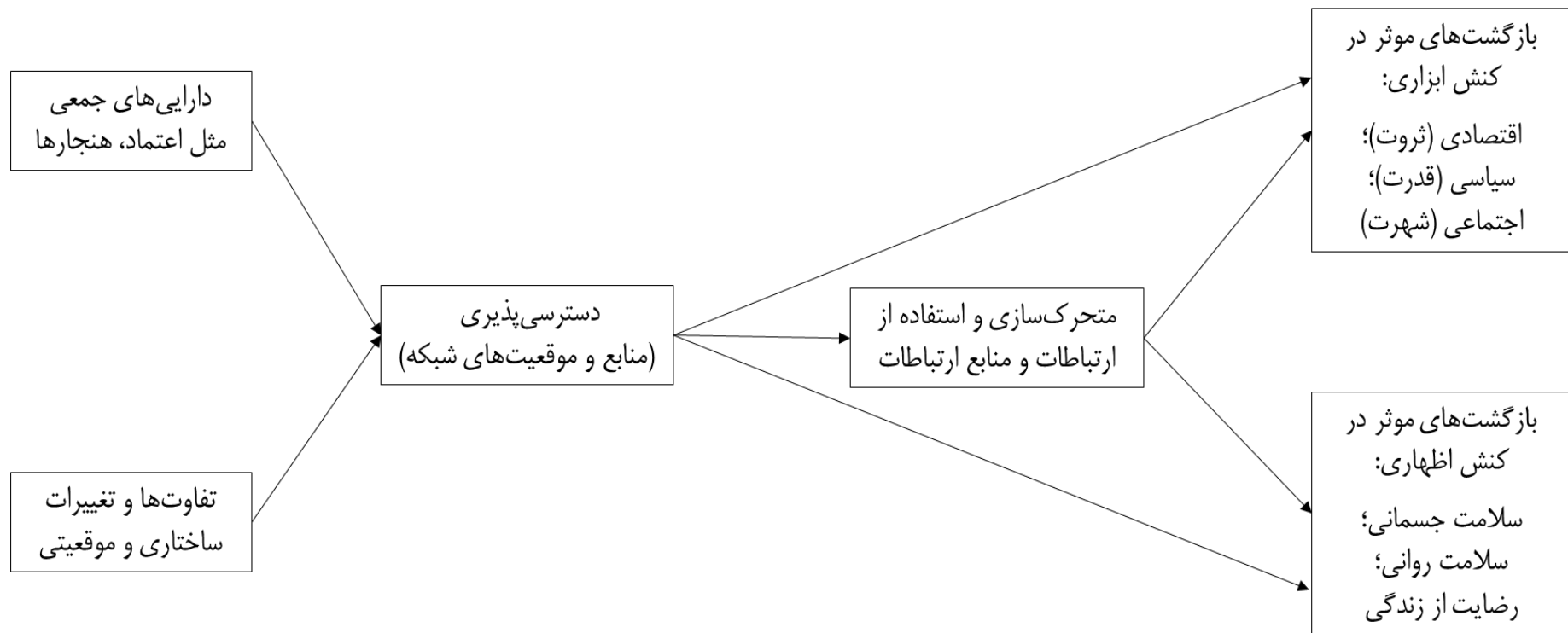
Embedded Resources – منابع تعبیه شده در روابط

Network Locations – موقعیت فرد در شبکه روابط

(Lin, 1999)

چارچوب نظری منتخب تحقیق

متغیرهای زمینه‌ای
موجب نابرابری در
سرمایه اجتماعی

سرمایه‌سازی یا فعال‌سازی
سرمایه اجتماعی

بازگشت‌های مورد انتظار
و
تأثیرات سرمایه اجتماعی

اهداف رساله

- شناخت سرمایه اجتماعی مجازی و ویژگی‌های آن در میان ایرانیان
- بازشناسی فرآیند فعال‌سازی و سرمایه‌سازی بر اساس جایگاه‌های ساختاری نابرابر افراد
- شناسایی و سنجش بازگشت‌های مورد انتظار از این سرمایه اجتماعی
 - شامل بازگشت‌های ابزاری (قدرت، ثروت و شهرت)
 - بازگشت‌های اظهاری (سلامت فیزیکی، سلامت جسمانی و رضایت از زندگی)

فرضیه‌های کلی

- جایگاه‌ها و موقعیت‌های ساختاری افراد در شبکه‌های اجتماعی مجازی متفاوت و نابرابر با یکدیگر است.
- جایگاه‌ها و موقعیت‌های ساختاری افراد در شبکه‌های اجتماعی مجازی بر روی میزان و نوع سرمایه اجتماعی مجازی آنان تأثیر دارد.
- میزان فعالسازی و استفاده از سرمایه اجتماعی مجازی در میان افراد گوناگون وضعی متفاوت دارد.
- سرمایه اجتماعی مجازی فرد، پیامدها و تاثیراتی بر وضع فعلی و آینده او دارد.
- پیامدها و تاثیرات سرمایه اجتماعی مجازی در قالب بازگشت‌های مورد انتظار ابزاری (قدرت، ثروت و شهرت) برای افراد مختلف، متفاوت است.
- پیامدها و تاثیرات سرمایه اجتماعی مجازی در قالب بازگشت‌های مورد انتظار اظهاری (سلامت روانی، سلامت جسمانی و رضایت از زندگی) برای افراد مختلف، متفاوت است. برگرفته از فرآیند اول در مدل نظری (از چپ)، نابرابری در موقعیت‌های ساختاری

فرضیه‌های تجربی

- میان میزان **فعالیت افراد** در شبکه اجتماعی مجازی (شاخص شهروندی شبکه مجازی) و میزان **سرمایه اجتماعی** مجازی (بازگشت‌های ابزاری و اظهاری) آنها رابطه معنادار وجود دارد.
- میان **موقعیت‌های اقتصادی اجتماعی** دوستان فرد در شبکه اجتماعی مجازی و میزان **سرمایه اجتماعی** مجازی (بازگشت‌های ابزاری و اظهاری) آنها رابطه معنادار وجود دارد.
- میان **موقعیت‌های اقتصادی اجتماعی** دوستان فرد در شبکه اجتماعی مجازی و میزان شاخص **شهروندی شبکه** اجتماعی مجازی فرد رابطه معنادار وجود دارد.
- میان **موقعیت‌های اقتصادی اجتماعی** دوستان فرد در شبکه اجتماعی مجازی و ابعاد مختلف میزان **کیفیت زندگی** فرد (شامل سلامت فیزیکی، سلامت روانی و رضایت از زندگی) رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای جمعیت‌شناختی متداول (سن، تحصیلات، درآمد، موقعیت اقتصادی و اجتماعی، منابع مالی در دسترس، وضعیت تاهل و محل زندگی) و میزان **سرمایه اجتماعی** مجازی فرد رابطه معنادار وجود دارد.
- میان متغیرهای جمعیت‌شناختی متداول (سن، تحصیلات، درآمد، موقعیت اقتصادی و اجتماعی، منابع مالی در دسترس، وضعیت تاهل و محل زندگی) و میزان شاخص **شهروندی شبکه** اجتماعی مجازی فرد رابطه معنادار وجود دارد.

روش شناسی

روش شناسی

- ترکیب دو روش کمی

- سطح اول تحقیق

- تحلیل شبکه اجتماعی

- سطح دوم تحقیق

- پیمایش اجتماعی آنلاین

روش شناسی

- عملیاتی سازی مفاهیم مطرح شده در نظریه لین به همراه مفاهیم خاص جامعه‌ی مجازی ایران
- پرسشنامه سرمایه اجتماعی
 - فهرست دوستان بعنوان ژنراتور نام
 - ژنراتور موقعیت (انطباق دهی پیشنهاد لین با فضای مجازی)
 - ژنراتور منابع (Wellman, 2005, Van Der Gaag & Snijders, 2004a/b, Bos & Van Der Gaag, 2010)
- پرسشنامه شهروندی شبکه مجازی (Netizenship) (انگیزش‌ها و فعالیتها)
- پرسشنامه کیفیت زندگی از سازمان بهداشت جهانی (سلامت فیزیکی، روانی و رضایت از زندگی)
- پرسشنامه شخصی و اطلاعات جمعیت‌شناختی

تحقیقات گذشته چگونه داده‌های سرمایه اجتماعی (واقعی و مجازی) را جمع‌آوری کرده‌اند؟

• بازشناسایی – Recognition

- فهرستی از کل افراد تهیه و به پاسخگو ارائه می‌کنیم و درخواست دارید کسانی که می‌شناسد و روابط میان آنها را توصیف

کند

- برای شبکه‌های کوچک و زمانی که تمامی اعضا را می‌شناسیم ممکن است (یک سازمان)

• یادآوری – Recall

- سوال باز

- بررسی نزدیکی عاطفی

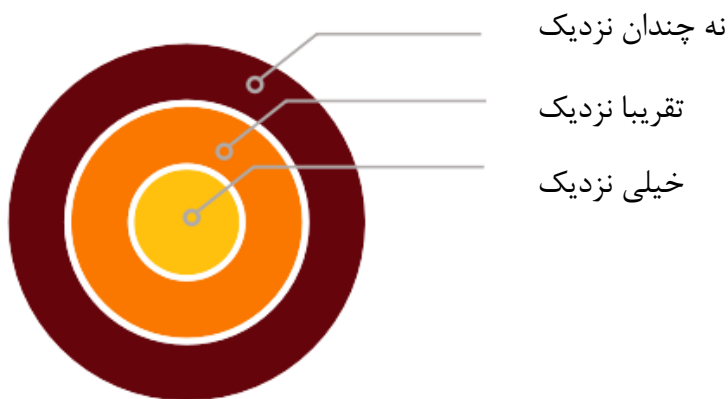
- بر اساس موقعیت و شغل

- بر اساس منابع به اشتراک گذاشته شده

- در پرسشنامه‌ای کاغذی یا آنلاین از افراد درخواست می‌شود کسانی که را که بر اساس نام کوچک به خاطر می‌آورند را معرفی

(Van Der Gag, 2005)

و روابط میان آنها را توصیف کنند.

یافته‌ها

۳ نوع یافته

- راهکار تحقیقاتی طراحی شده
- یافته‌های تحلیل شبکه اجتماعی
- یافته‌های پیمایش اجتماعی
- ترکیب یافته‌های بالا از مرحله دوم و سوم (و مکانیسم‌های علی تاثیرگذاری)

راهکار تحقیقاتی دهکده اجتماعی

نمونه سوالات ژنراتور موقعیت و منابع در مورد هر کدام از دوستان (ژنراتور نام)

Dashboard | Social Village

localhost:3000/dashboard

social village Eng Social Village Site under constr Other bookmarks

Dashboard Connected Accounts Log out Persian French English

Ebrahim Eskandari Pour

How do you describe your relationship with him/her? (Please choose all options that applies to you)

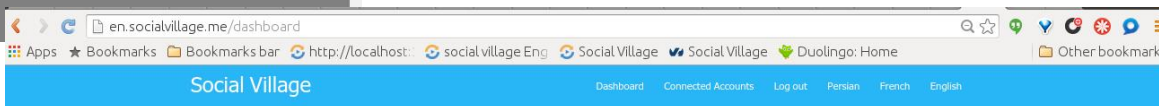
- ☐ Family member
- ☐ Friend
- ☐ Colleague
- ☐ Acquaintance (not familiar with much but know personally)
- ☐ I know him/ her Online and we have not yet meet face to face

please select his/her job position from this list.

Please select an option...

Considering your past experience with him/her about these matters, please think in general and answer

بهره‌گیری از بازی‌نمایی و ارائه جذاب نتایج جهت
ترغیب به پاسخگویی و دعوت از دوستان جهت
مشارکت در پژوهش

www.SocialVillage.me

استفاده از طیف جهت دریافت پاسخهای دقیق تر

Social Village

[Dashboard](#)[Connected Accounts](#)[Log out](#)[Persian](#)[French](#)[English](#)

Considering your past experience with him/her about these matters, please think in general and answer

Give/receive advice about how to invest or work with money (next two questions)

I have given him/her advice before

not at all

it has happened a lot

✓ I have no idea

He/she has given me advice before

not at all

it has happened a lot

✓ I have no idea

Lend or borrow money before (next two questions)

نمایش در لحظه امتیاز سرمایه اجتماعی، کیفیت زندگی، شهروندی مجازی و تفسیر آنها جهت ترغیب مشارکت بیشتر

Dashboard | Social V

localhost:3000/dashboard

Apps ★ Bookmarks Bookmarks bar

http://localhost: social village Eng Social Village Site under consti

Social Village

[Dashboard](#)[Connected Accounts](#)[Log out](#)[Persian](#)[French](#)[English](#)

Your Score: 5500

Your score indicates that you are in an average level on our social capital scale, and you are in the middle of the way to get the most score available in our scale. So if you want to make your score more accurate or better than average, all you should do is to answer more questions about more friends of yours! You can invite your friends to answer the same questions about you and others to be able to compare your score with them, so roll the dice and see what is happening with your friends. We should declare that our measurement is not 100 percent perfect and human life and relationships have so many complications but you can trust that we have knowledge in fields of Sociology and Social Sciences and we have calculated scores based on that.

نمونه‌های مشابه دهکده اجتماعی

- نت کانواس (Netcanvas) در موسسه تحقیقات اینترنت دانشگاه آکسفورد (<http://networkcanvas.com/>)
- آلگوپول (Algopol) در نتیجه همکاری شش موسسه تحقیقاتی و شرکت تجاری در فرانسه (<http://app.algopol.fr/>)
- جنسی (GENSI) در دانشگاه اوترخت هلند (<http://www.tobiasstark.nl/>)

یافته‌های رساله

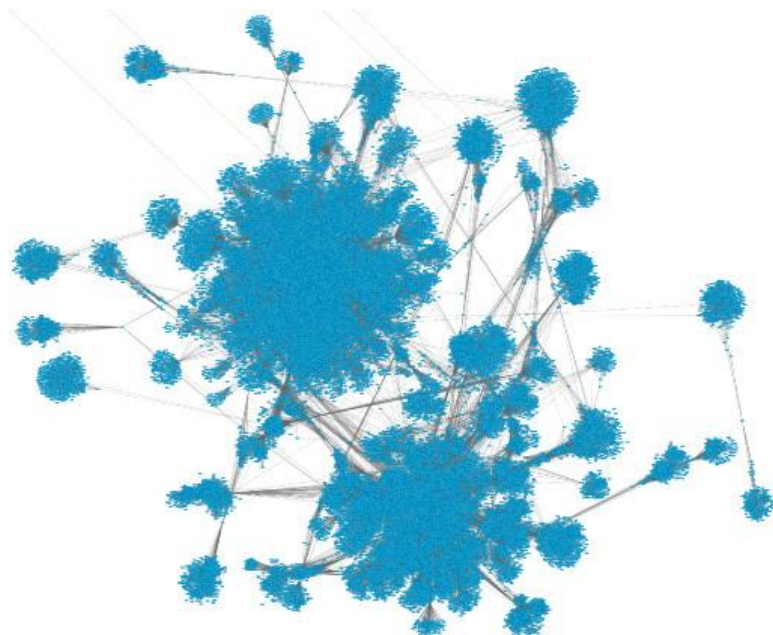
نرخ پاسخگویی (به درصد)	زبان نرم افزار تحقیقاتی دهکده اجتماعی
۴۹,۸۰	فارسی (تعداد کاربران = ۲۶۱)
۴۳,۹۳	انگلیسی (تعداد کاربران = ۶۶)
۳۷,۶۴	فرانسوی (تعداد کاربران = ۸۵)
۴۳,۷۹	متوسط نرخ پاسخگویی کل (تعداد کل کاربران = ۴۱۲)

یافته‌های تحلیل شبکه اجتماعی

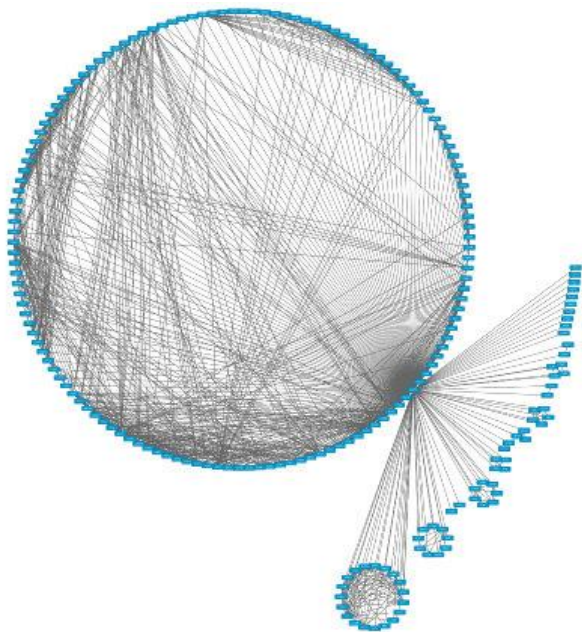
یافته‌های رساله

نام شبکه اجتماعی مجازی	تعداد افراد در شبکه‌ی ارتباطات بررسی شده	تعداد ارتباطات برقرار شده در میان اعضای شبکه	بالا ترین درجه ارتباطات	پایین ترین درجه ارتباطات
فیس بوک	۵۷.۳۷۷	۱.۲۱۶.۴۵۶	۴۴۶۴	۱
گوگل پلاس	۱۱۹.۵۱۰	۳۴۸.۴۵۱	۵۰۳۴	۱

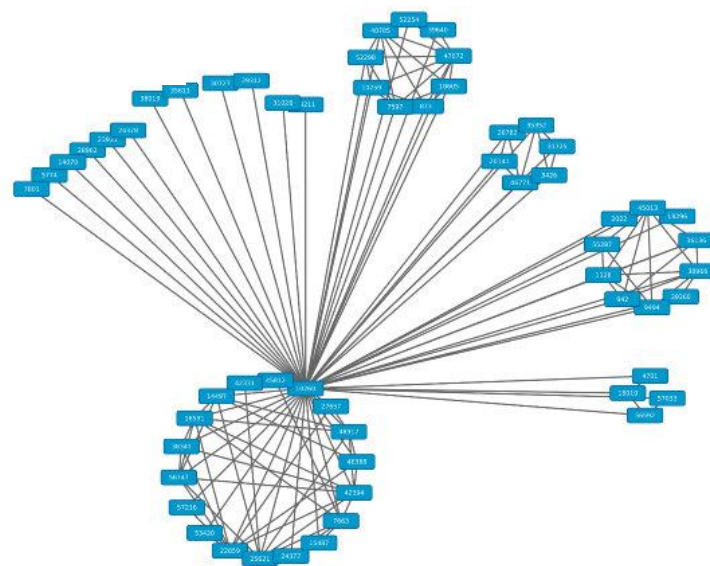
نمونه‌هایی از زیرگروه‌های شناخته شده

نمونه‌هایی از زیر گروه‌های شناخته شده

- سه مرحله:
- جمع‌آوری اطلاعات کاربران مختلف
- همپوشانی‌ها و جزایر جدا از هم
- استخراج شبکه‌های شخص‌محور

یافته‌های پیمایش اجتماعی

تفسیر پاسخگویان از ارتباط خود در شبکه مجازی

نوع ارتباط میان پاسخگو و دوستش	فراوانی	درصد
عضو خانواده	۱۷۴	۱۰.۱۸
دوست	۵۸۵	۳۴.۲۱
همکار	۲۶	۱.۵۲
آشنا	۱۸۵	۱۰.۸۲
ارتباط غیر رو در رو و فقط در شبکه مجازی	۶۲۱	۳۶.۳۲
دیگر موارد	۱۱۹	۶.۹۶
مجموع کل	۱۷۱۰	۱۰۰

ژنراتور موقعیت (لین) پرسشنامه فارسی، فرانسوی و انگلیسی

موقعیت اقتصادی - اجتماعی دوستان پاسخگو	فراوانی	درصد
صنعتگر، تاجر، کارآفرین	۱۶	۱.۸۵
موقعیت بالا، حرفه‌های مدیریتی و فکری	۲۰۳	۲۳.۵۰
خویش فرما	۲۸	۳.۲۴
موقعیت متوسط، حرفه‌های سطح میانی	۱۶۹	۱۹.۵۶
کارمند	۵۱	۵.۹۰
کارگر	۱۴	۱.۶۲
بازنشسته	۵	۰.۵۸
دانشجو / دانش‌آموز	۲۹۸	۳۴.۴۹
در حال جستجو برای اولین شغل	۳	۰.۳۵
بیکار	۳۵	۴.۰۵
خانه دار غیرشاغل	۳۲	۳.۷۰
هیچکدام ازم موارد فوق	۴	۰.۴۶
نمی‌دانم	۶	۰.۶۹
مجموع	۸۶۴	۱۰۰

ژنراتور منابع پرسشنامه فرانسوی و انگلیسی

درصد	فراوانی	نوع حمایت ارائه شده یا دریافتی
۶۸.۵	۷۳	ارائهی مشورت در زمینه سرمایه‌گذاری مالی
۵.۱۴	۶۶	دریافت مشورت در زمینه سرمایه‌گذاری مالی
۵.۲۹	۶۸	قرض دادن پول
۵.۲۱	۶۷	قرض گرفتن پول
۴.۸۲	۶۲	دریافت مراقبت به هنگام بیماری
۴.۹۰	۶۳	ارائهی مراقبت به هنگام بیماری
۴.۶۷	۶۰	دریافت مشاوره‌ی تخصصی، حرفه‌ای و شغلی
۴.۷۵	۶۱	ارائهی مشاوره‌ی تخصصی، حرفه‌ای و شغلی
۴.۵۱	۵۸	دریافت کمک برای آماده شدن برای مصاحبه‌ی شغلی
۴.۵۱	۵۸	دریافت اطلاعات در خصوص موقعیت تخصصی، حرفه‌ای و شغلی
۴.۵۹	۵۹	ارائهی اطلاعات در خصوص موقعیت تخصصی، حرفه‌ای و شغلی
۴.۴۴	۵۷	برای شنیدن درد دل و حرف‌های شما حضور دارد و وقت می‌گذارد
۴.۴۴	۵۷	شما را با فردی جدید برای دوستی آشنا کرده است
۴.۴۴	۵۷	او را با فردی جدید برای دوستی آشنا کرده‌اید
۳.۵۸	۴۶	به درخواست من فعالیت‌ی خیرخواهانه انجام داده است
۳.۹۷	۵۱	به درخواست او فعالیت‌ی خیرخواهانه انجام داده‌ام
۴.۴۴	۵۷	با او در مورد موضوعات سیاسی بحث کرده‌ام
۳.۵۰	۴۵	بر روی رفتار رای‌دهی او تاثیر داشته‌ام
۴.۲۰	۵۴	بر روی رفتار رای‌دهی من تاثیر داشته است
۳.۱۹	۴۱	وکیل‌ی را می‌شناسد که در هنگام ضرورت ممکن است از او برای من درخواست کمک کند
۴.۹۸	۶۴	محصولات فرهنگی به او معرفی کرده‌ام
۴.۷۵	۶۱	محصولات فرهنگی به من معرفی کرده است
۱۰۰	۱۲۸۵	مجموع کل

ژنراتور منابع پرسشنامه فارسی

درصد	فراوانی	نوع حمایت ارائه شده یا دریافتی
۱۷.۲۲	۳۴۵	به من مشاوره‌ی تخصصی، حرفه‌ای یا شغلی داده است، و یا من را در جریان موقعیت شغلی جدید قرار داده است
۱۴.۷۸	۲۹۶	مشاوره‌ی اقتصادی به من داده است، و یا به من پول قرض داده است
۱۸.۱۲	۳۶۳	محصولات فرهنگی به من معرفی کرده است، و یا من را با فرد جدیدی برای دوستی آشنا کرده است
۱۴.۰۳	۲۸۱	صفحه‌ی مجازی یک فعالیت خیرخواهانه را به درخواست من لایک کرده است، و یا فعالیت خیرخواهانه به درخواست من انجام داده است
۱۷.۴۲	۳۴۹	در مورد موضوعات سیاسی با یکدیگر مباحثه داشته‌ایم، و یا بر روی رفتار رای‌دهی من تاثیر داشته است
۱۸.۴۲	۳۶۹	در حل مسئله به من مشاوره داده است، و یا در حل مسئله به من عملاً کمک کرده است
۱۰۰	۲۰۰۳	مجموع کل

ردیف	متغیر اول	متغیر دوم	جهت رابطه	شدت رابطه	معنی‌داری رابطه	میزان ضریب همبستگی	سطح معنی‌داری
۱	جنس	شاخص شهروندی شبکه مجازی	منفی	متوسط	معنی‌دار	*۰.۴۳۷-	۰.۰۱۱
۲	درآمد (پرسشنامه فارسی)	شاخص سرمایه اجتماعی فارسی	مثبت	متوسط	معنی‌دار	*۰.۵۰۲	۰.۰۲۸
۳	سلامت فیزیکی	سلامت روانی	مثبت	قوی	معنی‌دار**	**۰.۸۳۰	۰.۰۰۰
۴	شاخص سرمایه اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	سلامت روانی	مثبت	قوی	معنی‌دار	*۰.۸۹۹	۰.۰۳۸
۵	شاخص سرمایه اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	جنس	مثبت	قوی	معنی‌دار**	**۰.۹۸۳	۰.۰۰۰
۶	شاخص سرمایه اجتماعی فارسی	شاخص شهروندی شبکه مجازی	مثبت	قوی	معنی‌دار**	**۰.۷۵۰	۰.۰۰۰۲
۷	شاخص شهروندی شبکه مجازی	سلامت محیط پیرامون	مثبت	متوسط	معنی‌دار	*۰.۴۳۷	۰.۰۲۰
۸	شاخص شهروندی شبکه مجازی	پرسشنامه سلامت عمومی ۲۸ سوالی	منفی	متوسط	معنی‌دار	*۰.۴۴۰-	۰.۰۴۰
۹	شاخص شهروندی شبکه مجازی	تحصیلات پرسشنامه فرانسوی و انگلیسی	منفی	قوی	معنی‌دار**	**۰.۹۲۵-	۰.۰۰۰۸
۱۰	شاخص شهروندی شبکه مجازی	تحصیلات (پرسشنامه فارسی)	مثبت	ضعیف	غیر معنی‌دار	۰.۲۰۶	۰.۳۰۴
۱۱	شاخص کلی کیفیت زندگی	وضعیت تاهل	مثبت	متوسط	معنی‌دار	*۰.۴۳۵	۰.۰۱۳
۱۲	محل زندگی	شاخص سرمایه اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	مثبت	قوی	معنی‌دار**	**۰.۹۳۳	۰.۰۰۰۷
۱۳	منابع مالی در دسترس (پرسشنامه فرانسوی و انگلیسی)	چقدر از زندگی خود رضایت دارید؟	مثبت	متوسط	معنی‌دار	*۰.۵۶۹	۰.۰۳۴
۱۴	منابع مالی در دسترس (پرسشنامه فرانسوی و انگلیسی)	شاخص شهروندی شبکه مجازی	منفی	قوی	معنی‌دار**	**۰.۹۱۹-	۰.۰۱۰
۱۵	موقعیت اقتصادی اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	سلامت فیزیکی	مثبت	قوی	معنی‌دار	*۰.۸۹۳	۰.۰۴۱
۱۶	موقعیت اقتصادی اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	سن	مثبت	قوی	معنی‌دار**	**۰.۹۲۰	۰.۰۰۰۹
۱۷	موقعیت اقتصادی اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	شاخص سرمایه اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	منفی	ضعیف	غیر معنی‌دار	۰.۱۲۸-	۰.۲۶۳
۱۸	موقعیت اقتصادی اجتماعی انگلیسی و فرانسوی	شاخص شهروندی شبکه مجازی	منفی	قوی	غیر معنی‌دار	۰.۹۲۲-	۰.۲۵۳
۱۹	موقعیت اقتصادی اجتماعی فارسی	شاخص سرمایه اجتماعی فارسی	مثبت	ضعیف	معنی‌دار	*۰.۱۰۵	۰.۰۳۳
۲۰	موقعیت اقتصادی اجتماعی فارسی	شاخص شهروندی شبکه مجازی	مثبت	متوسط	غیر معنی‌دار (با اختلاف کم)	۰.۵۰۰	۰.۰۵۸

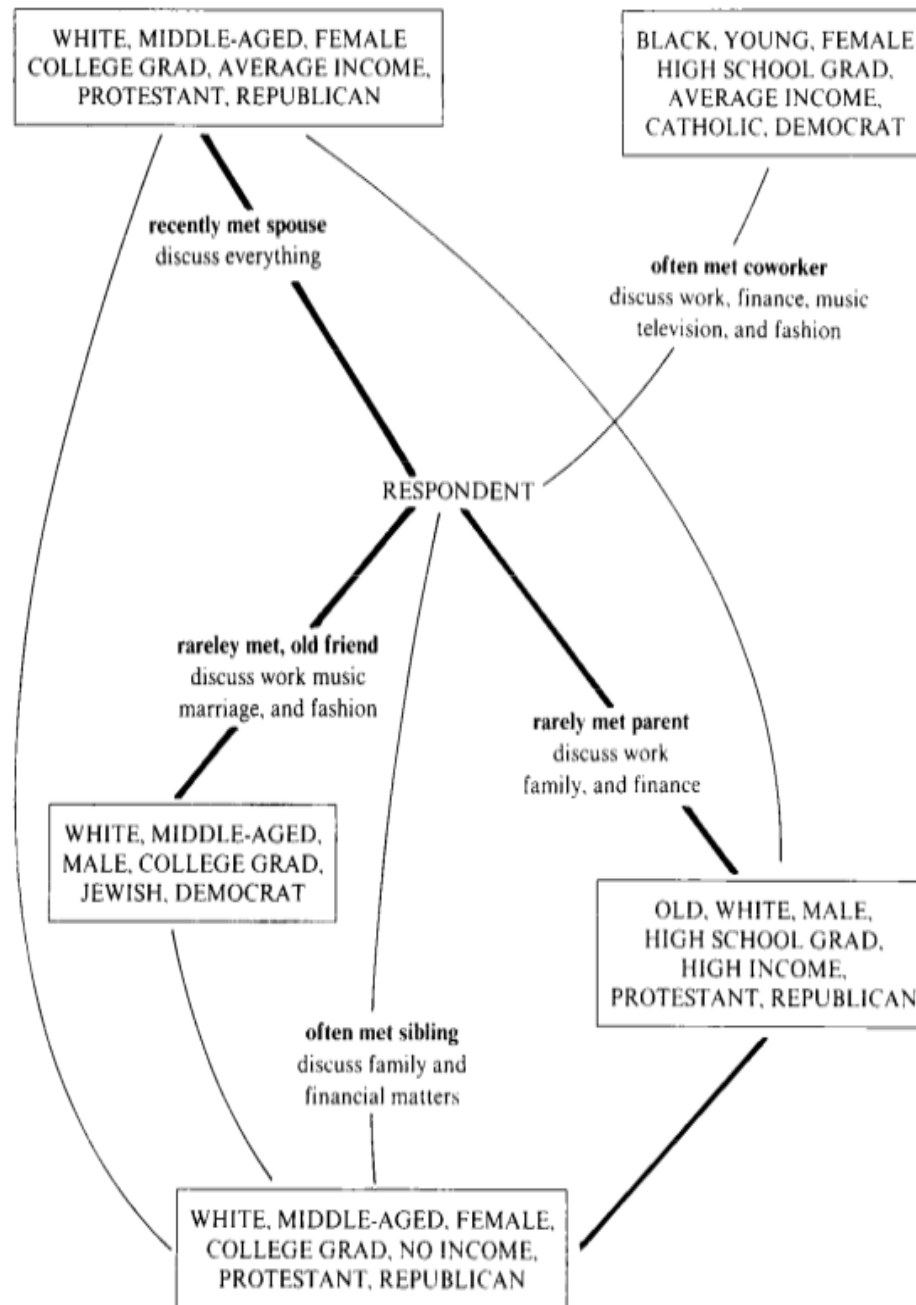
مدل علی شکل گیری سرمایه اجتماعی مجازی

مقایسه مدل های رگرسیون چندسطحی				
سرمایه اجتماعی مجازی (بالفعل یا به حرکت درآمده)				
(4)	(3)	(2)	(1)	
-0.25** (0.10)	-0.20** (0.08)	-0.25** (0.10)	-0.19** (0.08)	میانگین درجه ارتباطات پاسخگو
0.000 (0.003)		0.000 (0.003)		میانگین موقعیت اقتصادی - اجتماعی دوستان ارائه کننده حمایت
		-0.06 (0.20)	0.02 (0.20)	رابطه با پاسخگو - همکار
		0.25* (0.15)	0.19 (0.15)	رابطه با پاسخگو - عضو خانواده
		0.26* (0.14)	0.25* (0.15)	رابطه با پاسخگو - دوست
		0.15 (0.17)	-0.000 (0.15)	رابطه با پاسخگو - مجازی و غیر رو در رو
		0.08 (0.19)	0.01 (0.18)	رابطه با پاسخگو - سایر
-0.04 (0.04)	-0.17 (0.15)			مقایسه مجازی و واقعی (صرفاً مجازی)
0.33** (0.16)	0.28*** (0.10)	0.15 (0.19)	0.13 (0.14)	Constant
351	496	351	496	تعداد مشاهدات
-80.42	-76.84	-72.99	-69.37	Log Likelihood
174.84	165.69	167.99	158.74	Akaike Inf. Crit.
201.87	190.93	210.46	200.80	Bayesian Inf. Crit.
p<0.1; p<0.05 ; p<0.01				راهنمای سطح معناداری

مدل علی شکل گیری سرمایه اجتماعی مجازی

مقایسه مدل های رگرسیون چندسطحی				
سرمایه اجتماعی مجازی (بالفعل یا به حرکت درآمده)				
(4)	(3)	(2)	(1)	
0.29*** (0.08)	0.23*** (0.06)	0.37*** (0.07)	0.30*** (0.06)	تعداد دوستان ارائه کننده حمایت
0.000 (0.003)		0.000 (0.003)		میانگین موقعیت اقتصادی – اجتماعی دوستان ارائه کننده حمایت
		-0.02 (0.21)	0.06 (0.22)	رابطه با پاسخگو – همکار
		0.29* (0.16)	0.22 (0.17)	رابطه با پاسخگو – عضو خانواده
		0.32** (0.15)	0.28* (0.16)	رابطه با پاسخگو – دوست
		0.11 (0.17)	-0.02 (0.17)	رابطه با پاسخگو – مجازی و غیر رو در رو
		0.05 (0.20)	-0.03 (0.20)	رابطه با پاسخگو – سایر
-0.07* (0.04)	-0.19 (0.14)			مقایسه مجازی و واقعی (صرفاً مجازی)
0.21 (0.13)	0.18** (0.09)	-0.03 (0.16)	-0.02 (0.12)	Constant
384	540	384	540	تعداد مشاهدات
-117.27	-118.29	-106.57	-107.08	Log Likelihood
248.54	248.58	235.15	234.17	Akaike Inf. Crit.
276.20	274.33	278.60	277.08	Bayesian Inf. Crit.
p<0.1; p<0.05; p<0.01				راهنمای سطح معناداری

ترکیب یافته‌های تحلیل شبکه اجتماعی و پیمایش اجتماعی

نمونه‌ای از نتایج برای یک فرد حاصل ترکیب نگاه به موقعیت در شبکه و منابع تعبیه شده در روابط و همچنین بازتولید هدف روش‌شناختی که رولاند بارت به دنبال آن بود

پاسخگو	مقیاس‌های مرکزیت مبتنی بر جایگاه در شبکه				امتیاز سرمایه اجتماعی مجازی
	درجه	بردار ویژه	بینابینی	نزدیکی	حمایت‌ها و بازگشت‌ها
XAxvY Ae	53	0.59	0.91	1	0.20

Sex: Female
Relationship: Colleague
Position: employee

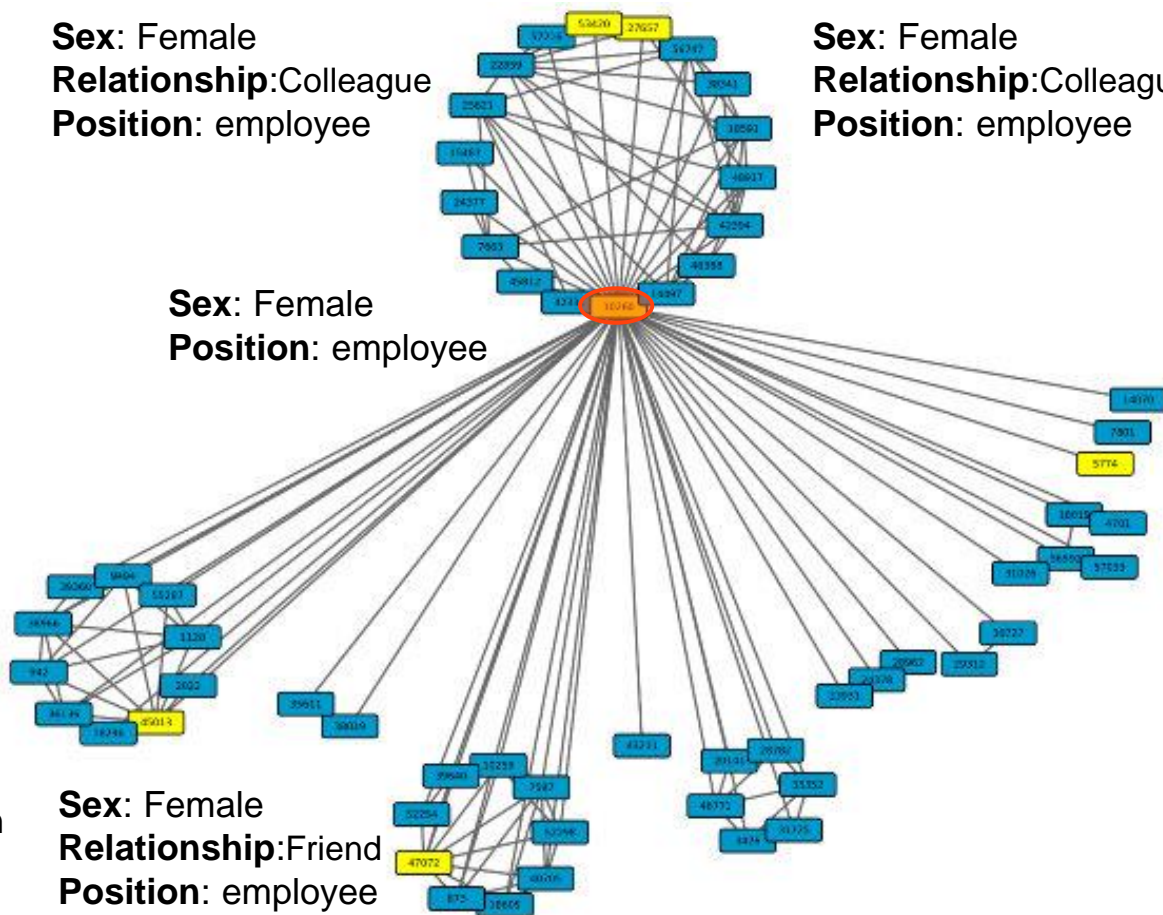
Sex: Female
Relationship: Colleague
Position: employee

Sex: Female
Position: employee

Sex: Female
Relationship: --
Position: --

Sex: Male
Relationship: Family
Position: Senior position / Executive, Intellectual profession

Sex: Female
Relationship: Friend
Position: employee

جمع بندی و نتیجه گیری

جمع‌بندی

- جمع‌آوری اطلاعات دقیق و جزئی (به مانند مطالعات مرور شده در خارج از کشور) در زمینه انگیزش‌ها و فعالیت‌های کاربران و میزان و نحوه استفاده آنها
- امکان بررسی پویا و در طول زمان که با ماهیت دینامیک شبکه‌های مجازی همخوانی دارد
- امکان مطالعه‌ی تطبیقی بر روی کاربران با ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مختلف
- در جامعه ما سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران تا کنون عمدتاً از مضرات شبکه‌های اجتماعی مجازی سخن گفته‌اند و تحقیقاتی مبتنی بر واقعیت در حال رخداد در این شبکه‌ها اولین قدم در جهت واقع‌بینی و نگاه خاکستری به مضرات و مزایا است.

مدلهای رفاه اروپایی

- مدل نوردیک (حمایت نهادی قوی نیاز کمتر به حمایت فردی و تقویت سرمایه اجتماعی)
- مدل مدیترانه‌ای
- مدل کانتیننتال
- مدل آنگلوساکسون
- نامگذاری متفاوت رابطه‌ی شکل گرفته در شبکه مجازی توسط کاربران ایرانی در مقایسه با کاربران فرانسوی و انگلیسی زبان (دوست، ارتباط غیررودررو، یا هر دو با هم)

ارائه یافته‌های رساله در قالب مقالات و رخدادهای علمی

- ۳۵مین دوره کنفرانس سان‌بلت در برایتون انگلیس توسط شبکه بین‌المللی تحلیل شبکه اجتماعی (INSNA)
- کنفرانس آسونام در پاریس (ASONAM)
- دوره تابستانی تحلیل شبکه‌های شخصی در دانشگاه خودمختار بارسلونا (PNA at UAB)؛ بورسیه کامل
- Big Data in Society, Amsterdam university, partial scholarship (didn't attend)
- Working paper: A tool for dynamic measurement of social capital embedded in Online Social Networks, GRAFO working papers, 2015
- ۶ ماه اقامت در گروه مطالعاتی لوسی در دانشگاه تلکام بریتانی در فرانسه
- LUSSI = (Logique des usages, sciences sociales et de l'information) Telecom-Bretagne, Brest, France
- مقاله علمی – پژوهشی، مجله مطالعات توسعه اجتماعی و فرهنگی، مطالعه‌ی تطبیقی سرمایه اجتماعی مجازی در میان کاربران فارسی، انگلیسی و فرانسوی زبان شبکه‌های اجتماعی فیس‌بوک و گوگل پلاس

جلسه دفاع از رساله

عوامل و آثار

سرمایه اجتماعی مجازی ایرانیان

Iranian's Cyber Social Capital;

Background Factors and Outcomes

استاد راهنما: آقای دکتر هزارجریبی

استاد مشاور اول: آقای دکتر ساعی

استاد مشاور دوم: آقای دکتر ذکایی

استاد داور داخلی: آقای دکتر شهابی

استاد داور خارجی: آقای دکتر منتظر قائم

نماینده تحصیلات تکمیلی: آقای دکتر مشفق

دانشجو: علی اکبر اکبری تبار

رشته‌ی رفاه اجتماعی؛ دانشگاه علامه

طباطبایی

